

Görev'den ön kapak görseli: Sınıfın dışını keşfet
Daha fazlası için : www.missionexplore.net

GİRİŞ

1997 ile 2004 yılları arasında freelance olarak çalışırken Çocuk Oyun Konseyi'nin (şimdiki adıyla Play England) müdürüydüm. Şu anda çocuk oyunlarına ve boş zamana odaklanan çocuk projeleri üzerine yazılar yazıyorum, araştırmalar, konuşmalar ve proje danışmanlığı yapıyorum. Amacım “çocuklukta sıfır risk” ile ilgili yanlış düşünceye meydan okumak ve çocukların ufuklarını genişletmenin önemini anlatmak.

Çocuklara uygun sokak kampanyası düzenledim, İngiltere'nin ilk devlet destekli oyun projesine öncülük ettim, Londra Belediyesi'nin açık hava oyun alanları için planlama kılavuzunun yazılmasına yardımcı oldum, Robert Winston ile televizyonda prime-time'da çocukluğun doğası üzerine tartışmaya katıldım, İngiltere, Kanada ve Avustralya'da çocukların neden doğayla yeniden bir araya getirilmesi gerektiğini açıkladım ve küresel çapta daha maceracı ve heyecan verici oyun alanları yapılması için çalışmalar yaptım. Dört kıtada öğretmenler, ebeveynler, planlamacılar ve karar vericilerden oluşan kitlelere konuşmalar yaptım. Açık hava Okul Günü küresel açık havada öğrenme ve oyun hareketinin bir parçası olarak desteklemekten son derece memnunum. No Fear: Growing up in a risk averse society isimli kitabım 2007'de yayınlandı, internet siteme ise şu adresten ulaşabilirsiniz:

www.rethinkingchildhood.com

Bu bilgilendirme notu çocuğun öğrenmesinde ve oyun oynamasında riskleri yönetmede dengeli, düşünceli bir yaklaşımın neden önemli olduğunu ortaya koyuyor. Ayrıca, risk yarar değerlendirmesinin (RYD) neden uygun bir yanıt olduğunu da açıklıyor. Bilgilendirme notu; öğretmenlere, çocuk bakım çalışanlarına, oyun çalışanlarına, okul yöneticilerine, çocuk ortamlarına ve oyun ve çocuk bakım tesislerine, sağlık ve güvenlik profesyonellerine, risk yöneticilerine, karar vericilere ve ebeveynlere yöneliktir.

RİSK NEDEN ÖNEMLİDİR?

Her yaştaki ve becerideki çocuk doğuştan meraklıdır. Deneyimi, keşfetmeyi ve anlamayı çok severler. Etraflarındaki dünyanın nasıl işlediğini ve neler yapabileceklerini öğrenmek ve yetenekli kişiler olarak görmek isterler.

Çocuklar yeni bir şey öğrendiklerinde, rutin ve tanıdık olandan, ve bu yüzden potansiyel olarak sıkıcı olandan, uzaklaşırlar ve daha belirsiz, daha zorlayıcı ve muhtemelen daha ilgi çekici olana doğru ilerlerler. Bu ilerleme, açık havada çocukların başlattığı ve yönlendirdiği serbest oyundaki gibi, kendi deneyimleri ve çabalarıyla öğrendikleri zaman özellikle etkili ve güçlüdür.

Yeni zorlukların üstesinden gelmek genellikle bir miktar risk içerir; ilk adımlarını atmayı veya bisiklet sürmeyi öğrenen bir çocuğu düşünün. Bu riskler öğrenmede azalma olmadan pek de ortadan kaldırılamaz.

Yetişkinler çocukların risk yönetme becerisini küçümsüyor olabilirler. Buna rağmen çocuklara bir miktar oyun oynama ve öğrenme özgürlüğü verildiğinde bile genellikle hatalar yaparlar. Bu hatalar özellikle de zorlayıcı, maceracı durumlarda kazalara yol açabilir. Bununla birlikte, çocukların tamamen iyileştiği küçük kazalar ve yaralanmalar sorun değildir. Aslında çocuklar bunlardan çok şey öğrenirler. Genel olarak, açık hava ortamları kısmen güvenli yerlerdir ve açık havada oynamak pek çok spor türü ve boş zaman aktivitesiyle karşılaştırıldığında daha güvenlidir.

NEDEN DENGELİ BİR YAKLAŞIM GEREKLİDİR?

Oyunda riski ve öğrenme ortamlarını yönetmek karmaşık bir iştir. Fabrika gibi diğer ortamlarda risk yönetimi oldukça farklıdır. Çoğu iş yerinde, risklerin nadiren yararları vardır. Bu yüzden risk yönetimi hasar riskini kabul edilebilir bir düzeye indirmek için kontrol önlemlerine odaklanır. Ancak oyun ve öğrenme ortamlarında bazı risklere maruz kalmak genellikle yararlıdır.

Sallanan bir üst geçidi ele alın. Fabrika veya işyerinde sallanan bir üst geçit yapmanın hiçbir iyi nedeni olamaz. Oysa oyun alanında, sabit bir köprüden daha fazla kazaya neden olsa bile sallanan bir köprünün yararları vardır. Sallanan köprü çocuklara meydan okur: Köprüyü geçmek için ayaklarının üstünde sabit kalabiliyorlar mı ve yeterince cesurlar mı?

Bu gibi yapılar zengin öğrenme fırsatları yaratmanın yanı sıra içsel oyun oynama keyfi yaşamalarını da sağlar. Denge ve fiziksel beceri geliştirmelerine ve çocukların kendilerini günlük engellerin üstesinden gelebilen aktif, yeterli kişisel olarak görmelerine yardımcı olur. Çocukların cesaretlerini ve kararlılıklarını test eder. Çocukların rahatlık alanlarını oluşturmalarını (ve bunu genişletmenin nasıl hissettirdiğini) sağlayarak sezgisel risk yönetimini destekler. Akran etkileşimlerini deneyimleme ve bununla nasıl baş edeceklerini öğrenme fırsatları sunar. Aslında, tüm bu gibi öğrenmeler sadece belirli bir düzeyde risk olduğunda gerçekleşebilir.

Bu yüzden, risk yönetiminin temeli öğrenme ve oyun ile güvenlik için fırsatlar arasında -diğer bir değışle, riskler ve yararlar arasında - denge kurmaktır.

Dengeli bir yaklaşım ihtiyacı çocukların günlük yaşamlarındaki daha geniş çaplı değışikliklerden dolayı çok önemlidir. Son birkaç on yıldır çocukların dışarıda serbest zaman geçirme süresinde azalma olmuştur. Sonuç olarak, risklerle karşılaşma ve riskleri yönetme fırsatları azalmıştır. Çocuklara kontrollü risk alma fırsatları sunmak bu özgürlük kaybını telafi edecektir.

"Açık havada oyun oynamak çocuklara riskle nasıl baş edeceklerini ve bu olmadan iş hayatında yeterli donanıma sahip olamayacaklarını öğretir."

- Judith Hackitt, eski Sağlık ve Güvenlik Başkanı (HSE)

YASALAR NEYİ GEREKTİRİR?

Basitçe, yasalara göre sorumlu kişiler, risklerin kabul edilebilir düzeyde olmasını sağlamak zorundadır. Riskleri bertaraf etme veya minimize etme zorunluluğı yoktur. Ana görev 'uygun ve yeterli risk değıerlendirmesi' gerçekleştirmek ve değıerlendirme bulgularına göre hareket etmektir. 'Uygun ve yeterli' risk değıerlendirmesi türü, ayrıntı düzeyi ve yazılı olup olmadığı şartlara göre değışir. Önemli olan, orantılı bir yaklaşım uygulamaktır. HSE sağlık ve güvenliğıin çok fazla kağıt işi yaratmakla ilgili olmadığını açıklamaktadır.

SONUÇ

Risk yarar değerlendirmesi kulağa radikal bir fikir gibi gelebilir. Ancak, aslında çok çeşitli risk ortamlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Middlesex Üniversitesi risk yönetimi profesörü David Ball şöyle diyor:

"Uygulamalar araba kullanırken elleri kullanmadan cep telefonu kullanmanın risk ve yarar analizinden, ığdan korunma önlemleri çalışmalarına, içme suyunun en uygun arsenik içeriği ve yörüngedeki uzay uydularını ömrüne kadar değişiklik gösteriyordu. RYD çevreden halk sağlığına, yangın korumaya, teknolojik yeniliğe, doğal tehlikelere ve çok daha fazla sektörde uygulanıyordu. Bu RYD'nin halka açık alanların ve etkinliklerin radikal olup olmadığıyla ilgili karar vermede kullanılıp kullanılmayacağı sorusunun yerine başka bir soruyu sormak gerektiğini gösteriyor: Kamuya açık alan ve etkinlikler hakkında karar vermek neden normlardan saptı?"

– Ball and Ball-King, (2011)

Her yaştaki ve becerideki çocuklar ve gençler için oyun ve öğrenme fırsatlarını geliştirmek öğretmenler ve uygulayıcılar için ana hedef olmalıdır. Bu, çocukları belli düzeyde kontrollü riske maruz bırakmak anlamına gelir. Buradaki zorluk bunu ciddi zarar tehlikesine sokmadan yapmaktır. Risk yarar değerlendirmesi ile bu zorluğun üstesinden dengeli, dikkatli bir yaklaşımla gelinebilir: Çocukların ve gençlerin daha çok merak uyandıran, daha keyifli deneyimlerden daha fazla şey elde etmesine ve sağlıklı büyüme ve gelişim için daha fazla fırsatlar sunan bir yaklaşım. Olası sonuç ne mi? Daha mutlu bir çocukluk ve daha güçlü, yeterli ve kendine güvenli insanlar.

RİSK YARAR DEĞERLENDİRMESİ: ÇALIŞAN BİR ÖRNEK

Bu bölüm bir oyun alanındaki bir ağaca kurulan kalıcı bir ip salıncak için uygulanan varsayımsal bir RYD örneği içermektedir. Bu değerlendirme Oyun Güvenliği Forumu (İngiltere genelindeki bir uzman kuruluş) tarafından hazırlanan ve Play Scotland tarafından yayınlanan uygulanmış bir RYD formundan uyarlanmıştır (İnternet sitesindeki Kaynaklar bölümüne göz atın).

YARARLAR

- Eğlence ve keyif alma
- Fiziksel oyun oynama
- Rotasyonel olasılıklar: Bir miktar tahmin edilemezlik ve zorluk için iyi bir potansiyel
- Kendine güven ve refah gelişimi
- Deneyimleyerek öğrenme: Ders çıkarılacak kazalar
- Kullanıcılar kendi yaptıkları ağaç salıncaklarına benzer koşullarda karşılaşırlar: Bu salıncaklarla oynarlarsa veya kendi salıncaklarını yaparlarsa yararlı olacak bir deneyim
- Doğal bir ortamla ve doğal unsurlarla etkileşimde olmak
- Yaratıcı oyunlarla birleştirilme potansiyeli - ör: Orman Kitabı
- Çeşitli yaştaki çocuklara hitap eder, farklı yaşlardaki çocukları bir araya gelmeye teşvik eder

RİSKLER VE RİSKLERE VERİLEN TEPKİLER

- Salıncak tertibatı aşınma yüzünden çalışmaz: Aşınma düzenli iç teftişle tespit edilebilir olmalıdır.
- Salıncak tertibatı kötü kullanım yüzünden çalışmaz: Bu standart bir salıncakla aynıdır. Salıncak kesmek için demir testere ile çok güçlü bir çabayı gerektirecek dayanıklı çelik zincire, kabloya ve tertibata sahiptir.

- Dal veya destek düşebilir: Ağaç, ağaç yetiştiricisi tarafından amaca uygunluğun olup olmadığı konusunda kontrol edildi. Tüm tertibat Güvenli İş Yükleri sertifikasına sahiptir.
- Ağaç/dal aşınma yüzünden hasar görebilir: Tüm aşınma noktaları ve ağaç arasına kauçuk koruyucu matlar yerleştirildi. Dalın kırılması ihtimaline karşı ağacın tepesine ikincil bir taşıyıcı sağlayan ek bir destek teçhizatı kondu.

DIĞER DÜŐMELER VEYA ÇARPMALAR

- Hafif yaralanma riski, örneğin morluklar, çizikler ve olası uzun kemik kırılmaları: Bu yaralanmalar daha çok salıncaktan yere düşmekten kaynaklanır. Bir sarkaç oturağı çoklu sayıdaki kullanıcıların salıncağı aynı anda kullanmaktan caydırır ve böylece tahmin edilemezliğı azaltır.
- Düşme sonucu kafa yaralanması olasılığı: Düşme yüksekliğı 1.4 metreyi aşmamaktadır. Yüzey ve bitişikteki alan engellerden ve çıkıntılardan arındırılmıştır. Çocukların ve gençlerin benzer yüzeylerde ve genellikle düşük riskle kendi ip salıncaklarını yaptıklarını unutmayın.
- Ağaca, desteğe veya başka birine çarpma riski: Salıncağı kullananların ve diğere kullanıcıların görüşünü engelleyen hiçbir şey yok.

DIĞER RİSKLER

- Dolanma riski: Manşonlu zincirin düğümlenmesi mümkün değildir.

Teklif edilen ağaç salıncağı kabul edilebilir bir risk düzeyi sunmaktadır. Uygun alan değişikliklerini ve yönetim düzenlemelerini yapın. Mevcut 'doğal' yüzey düzenleme için uygun.

Açık hava Okul Günü Project Dirt'ün öncülüğünde ve Unilever'in Kirlenmek Güzeldir markalarının sponsorluğunda sınıf dışında öğrenmeyi ve dışarıda oynamayı kutlayan ve esin kaynağı olan global bir kampanyadır.

Bu günde dünya genelindeki okullar en az bir ders saatinde açık havada ders yaparak temel becerileri öğretecek ve oyunun önemi hakkındaki farkındalığı artıracaklardır. Bunun açık havada öğrenmeyi ve oynamayı her okul gününün bir parçası yapmaları için okullara ilham vereceğini umuyoruz! Herkesin desteğiyle, her yerdeki çocukların çocukluklarını yaşamalarını ve istedikleri hayatı sürmeleri için ihtiyaç duydukları temellere sahip olmalarını sağlayabiliriz

Bugün oyna, yarına hazır ol!

Nasıl katılacağınızı öğrenmek ve tüm kaynaklara erişmek için:

www.outdoorclassroomday.com

/outdoorclassroomday

@OutdoorClassDay

**Katılırken tüm riskin size ait olduğunun farkında olun!
Şaşırmaya hazır olun...**

**Tüm risk size ait olmak kaydıyla katıldığınızı farkında olun!
Şaşırmaya hazır olun...**

PROJECTDIRT
CONNECTING COMMUNITIES FOR GOOD